

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ
ЗВЕЧАН**

**ПЛАН ПРИМЕНЕ МЕРА
ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОЈАВЕ И ШИРЕЊА ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ**

Звечан, јул 2020. године

**ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
ЗВЕЧАН - КОСОВСКА МИТРОВИЦА**

Број: 686/22.07.2020. гдоине
Звечан

На основу члана 64. став 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), члана 12. и 13. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 91/2015 и 113/2017 - др. закон) и члана 3. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести ("Сл. гласник РС", бр. 94/2020 - даље: Правилник), в. д. декан Факултета уметности у Приштини са привременим седиштем у Звечану, доноси:

**ПЛАН ПРИМЕНЕ МЕРА
ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОЈАВЕ И ШИРЕЊА ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ**

1. УВОД

Према прописима у области безбедности и здравља на раду, послодавац је дужан да обезбеди безбедан и здрав рад запослених и других лица присутних у процесу рада. У том циљу дужан је да спроводи превентивне мере безбедности и здравља на раду ради спречавања, отклањања или смањења ризика, односно мере за заштиту запослених од инфекције и ризика повезаних са вирусом.

Имајући у виду постојање епидемије заразне болести COVID-19, од већег епидемиолошког значаја – за територију Републике Србије и обавезе прописане Правилником о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести, Факултет уметности у овом плану примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести утврђује превентивне мере и организовање процеса рада који ће обезбедити побољшање стања и виши ниво безбедности и здравља на раду запослених и радно ангажованих лица, а које ће бити укључене у све активности рада и на свим нивоима организовања.

План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести на Факултету уметности, саставни је део Акта о процени ризика.

2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ УМЕТНОСТИ

Назив послодавца: Факултет уметности са привременим седиштем у Звечану
Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
Адреса седишта: Краља Петра I број 117
Поштански број и град: 38227 Звечан
Општина: Звечан
Матични број: 09018476
Порески идентификациони број: 102130293
Шифра делатности: 85.42

3. ПРОСТОРНО ВАЖЕЊЕ ПЛАНА ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОЈАВЕ И ШИРЕЊА ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Овај план ће се примењивати на радном месту и у радној околини послодавца на следећим локацијама:

- Факултет уметности у Звечану, ул. Краља Петра I бр. 117;
- Факултет уметности у Косовској Митровици, ул. Колашинска бр. 156;
- Факултет уметности у Косовској Митровици, ул. Дрварска бр. 6;
- Факултет уметности у Звечану, ОШ „Вук Караџић“, ул. Нушићева бр. 4.

4. СИМПТОМИ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID-19

COVID-19 је нови сој корона вируса који је Светска здравствена организација прогласила за јавну здравствену претњу од међународног значаја. Узимајући у обзир најновије доступне научне доказе и здравствене податке, као и препоруке стручњака, SARS-CoV-2 разврстан је као хумани патоген из ризичне групе 3 (Директива Комисије (ЕУ) 2020/739 од 3. јуна 2020. године).

На основу тренутних сазнања стручњака процењује се да је период инкубације COVID-19 између 2 и 14 дана. Ако је особа била у контакту са неким коме је потврђен CORONA вирус, а након 14 дана остане здрав то значи да није инфициран овим вирусом.

Током трајања инкубације у периоду од 14 дана особи која има инфекцију COVID19 могу се развити симптоми као што су:

- кашаљ,
- отежано дисање,
- повишене температуре,
- грозница, главобоља,
- губитак чула укуса и мириза.

Ова инфекција може да изазове озбиљније здравствене последице код лица са ослабљеним имунолошким системом, старијих и оних са хроничним здравственим проблемима као што су дијабетес, рак, хронична болест плућа и др.

Два најчешћа начина ширења COVID-19 су:

- директним контактом, капљично са особе која је инфицирана вирусом;
- индиректно, додиром преко контаминираних површина на којима вируси могу одређено време да преживе (додирањем површина и предмета, а затим додирањем сопствених уста, носа или очију).

Колико дugo вирус може преживети зависи од низа фактора, као што су:

- на којој површини се налази,
- да ли је изложен сунчевој светлости,
- разлике у температури и влажности.

5. ОПШТЕ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Како би се умањио ризик од инфекције и ширења заразе, потребно је примењивати следеће опште превентивне мере и препоруке на нивоу Факултета:

- Обезбедити да сви запослени уколико имају симптоме који указују на COVID-19 не долазе на посао, већ да се одмах повуку у самоизолацију;

- Обавезно је да се ове особе у тим случајевима одмах јаве свом непосредном руководиоцу и изабраном лекару и епидемиологу надлежног института/завода за јавно здравље у месту становља и даље поступају по њиховим инструкцијама;
- Кијање и кашљање обављати на правilan начин, покрити нос и уста маском, марамицом или поставити унутрашњу страну лакта;
- Пре уласка у пословни простор, обавезна је дезинфекција обуће;
- Обезбедити довољне количине гела за дезинфекцију руку;
- Избегавати блиске контакте, посебно са особама које имају симптоме прехладе и грипа, односно омогућити минималну дистанцу од друге особе најмање 2 м;
- Често прање руку, водом и сапуном, минимум 20 секунди, посебно након **физичног** контакта;
- У недостатку воде и сапуна, користити дезинфекциона средства за руке са садржајем минимум 70% алкохола;
- Избегавати додирање уста, носа и очију, осим марамицом и чистим рукама;
- Чишћење и дезинфекција радних површина, пре свега радних столова, тастатура, мишева, телефона, канцеларијског прибора итд.;
- Често проветравање канцеларија и пословних просторија;
- Уносити довољно течности и витамина, редовни оброци и спавање (одржавање имунитета).

PRIDRŽAVAJTE SE OVIH OSNOVNIH PREVENTIVNIH MERA!

6. ПОСЕБНЕ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

- Запосленима и студентима обезбедити коришћење средства за основну хигијену и заштиту (топлу воду и сапун, средства за дезинфекцију руку, заштитне маске и рукавице);
- По могућности, обезбедити средства за дезинфекцију у свакој просторији;
- На зиду поред лавабоа поставити пластифицирано упутство за правилно прање руку;
- Средства за дезинфекцију која треба користити: алкохол 70%, асепсол 1%, средство за дезинфекцију на бази натријум-хипохлорита;

На локацијама Факултета, где је то могуће, а због протока већег броја запослених и студената, увести обавезу мерења телесне температуре, бесконтактним топломером. Мерење температуре се врши на улазима у објекте од стране радника физичког обезбеђења/лица задужених за ове послове. Лица која врше бесконтактно мерење температуре, морају бити опремљена заштитним маскама, заштитним наочарима/визиром, заштитним рукавицама.

- Забрањује се наручивање и достава хране у просторијама Факултета;
- У случају да се у просторијама задеси особа (запослени/студент/пословни партнери/посетилац) са симптомима налик прехлади или грипу, а не понаша се у складу са мерама опште превенције, треба да се са дозвољене дистанце упозори од стране запослених;
- Ако особа не послуша упозорење треба позвати **обезбеђење/полицију** (ако је присутно обезбеђење, а ако не, онда полицију);
- Уколико се у пословним просторијама задеси особа којој се стање налик прехлади или грипу нагло погорша, потребно ју је на безбедан начин изоловати и позвати хитну медицинску службу;
- У случају да дође до сумње да је особа инфицирана **коронавирусом** и буде упућена у **самоизолацију** (својевољно или по предлогу лекара), потребно је да обезбеди медицинску потврду (лекарско уверење) да је по овом основу одсуствовала;
- Свести на минимум све активности екстерних добављача услуга (сервисери, одржавање, испитивања опрема и инсталација и сл.), односно боравак и долазак екстерних лица у пословни простор, без преке потребе;
- Уколико је потребно извршити оверу екстерних докумената (потписивање и сл.), то обављати тако да се увек одржава минимална дистанца између лица од 2 м, не користити исте хемијске оловке. Обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске.
- Омогућити стално природно проветравање радног простора на местима где је то могуће;
- Ризик од преноса инфекција повећава ношење накита, сатова, наруквица, а истовремено и отежава правилно и безбедно прање руку;
- За време рада, руке прати што чешће, сапуном, минимум 20 секунди у складу са упутством за правилно прање руку;
- Поставити отираче на улазу у пословни простор (на локацијама где је то могуће) натопљене дезинфекцијоним средством (раствор натријум-хипохлората). Уколико то није могуће, обезбедити назувице за обућу, која ће се након коришћења и изласка из простора бацати у одговарајућу канту са кесом, а канте редовно празнити;
- Редовно дезинфекцијати кваке улазних врата;
- Запослени задужени за одржавање хигијене простора морају бити опремљени заштитним рукавицама, маскама, радном одећом (мантил и сл.);
- Личну одећу држати одвојену од службене/заштитне одеће и опреме;
- Након санитације просторија потребно их је добро проветрити;
- Мере санитације просторија примењивати пре почетка рада, у прекидима рада, у току рада и на крају радне смене;
- Уколико дође до несташице маски, код коришћења платнених маски, исте на крају рада је могуће оправити на највишој температури прања (95°C , нормалан процес) и након тога просушити је пеглањем са највишом температуром плоче (1500°C);
- Екстерна лица (посетиоци и сл.) док се налазе у просторијама Факултета, све време носе заштитну опрему (маску и рукавице);
- Не организовати скупове, прославе и слична дешавања на Факултету, као ни групне посете местима где се очекује окупљање већег броја особа;
- За све случајеве који се појаве у току рада, а индикују на зараженост вирусом, одмах се јавити непосредном руководиоцу и поступати по општем упутству: Реаговање у случају сумње да је запослени заражен Covid 19.

6. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ПРИЛИКОМ ПОСЛОВНИХ САСТАНАКА

Приликом одржавања састанака препоручују се следеће мере:

- При уласку у просторију у којој се одржава састанак, обавезна је дезинфекција руку за све и о томе поставити обавештење;
- Избегавати руковање и срдачно поздрављање;
- Ограничити групне пословне састанке (до броја који је прописан одлуком препоруком/упутством надлежних органа);
- За састанке користити веће просторије како би се између учесника омогућила физичка дистанца од бар 2 м;
- Пре почетка и након састанка потребно је проветрити и дезинфекцијати просторију (радне површине, кваке, коришћену апаратуру итд.);
- Ограничити време трајања састанака на најмању меру, уколико је могуће од 15 до 30 минута;
- Дати предност комуникацији путем телефона, интернета, конференцијских позива итд.

7. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ПРИЛИКОМ ОДРЖАВАЊА НАСТАВЕ/ИСПИТА

Приликом одржавања наставе, односно испита препоручују се следеће мере:

- Студенте организовати у мање групе током наставе, а величину групе одредити на основу броја места у учионицама, амфитеатру и др. тако да удаљеност између студената буде најмање 2м. Не препоручује се задржавање студената у већим групама након предавања по ходницима, холовима, испред зграде Факултета и др.;
- Распоред предавања организовати тако да између предавања буде довољно дуга пауза како се две групе студената не би сусретале и како би се оставило времена за чишћење, дезинфекцију и проветравање просторија где су студенти боравили;
- Одржавање испита организовати тако да се термини испита не поклапају и да чекање студената испред просторије где се испит одржава буде што краће уз одржавање препоручене удаљености између студената од најмање 2м;
- Наставно особље и студенти морају да носе маске, тако да маска прекрива уста, нос и браду, уз редовно спровођење мере личне хигијене, нарочито прање руку у складу са упутствима за правилно прање руку.

8. ИНТЕРНА ХИГИЈЕНА

Мора се радити на подизању свести о значају интерне хигијене која обухвата организацију и контролу:

- стања и чистоће свих радних површина,
- хигијене санитарних просторија,
- хигијене амбалажних материјала и површина са којима запослени/друга лица долазе у контакт,
- чувања и употребе хемикалија.

Интерну хигијену спроводити према следећим упутствима:

- Радни дан треба започети природним проветравањем радног простора, отварањем врата и прозора (тамо где је то могуће);

- Свакодневно, пре почетка рада морају бити пребрисане (дезинфекциране) радне површине са којима запослени долази у контакт као и опрему коју ће користити;
- За све запослене који раде у канцеларији важно је да се свакодневно дезинфекцију радни столови, телефони, тастатуре, **миш**, хефталице, бушилице, хемијске оловке;
- У свакој смени у којој се организује рад мора се обезбедити да се чисти под и санитарни чвор. Подови се перу водом и раствором натријум-хипохлорита.
- Најмање једанпут у свакој смени се организује и дезинфекција ових површина;
- Забрањено је гомилање отпада, посебно хране;
- Канте са комуналним отпадом се морају редовно празнити сваки дан.

9. РАДНЕ ПОВРШИНЕ, ЧАШЕ И ДРУГА ОПРЕМА

- Смањити кување кафе и чаја на минимум;
- Не користити заједничке чаше, шоље, есцајг;
- За прање чаша, шоља и других посуда и опреме који се користе за припрему топлих и хладних напитака користи се чиста топла вода и детерцент;
- Уколико се користи вода из апарате, неохондна је редовна дезинфекција свих славина, ручица и делова који се хватају или притискају при пуњењу чаша. Исто се односи на апарате за кафу или **вендинг** машине.

10. ХИГИЈЕНСКО ОДРЖАВАЊЕ РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И МОБИЛНИХ ТЕЛЕФОНА

- Пре употребе рачунара дезинфекцијати тастатуру, миш и подлогу за миш 70% алкохолом;
- Након употребе рачунарске опреме поновите исти поступак;
- Мобилни телефон обрисати са свих страна више пута у току дана 70% алкохолом;
- Фиксне телефоне дезинфекцијати више пута у току дана истим поступком, а нарочито телефонску слушалицу.

11. ХИГИЈЕНСКЕ МЕРЕ ПРИЛИКОМ КОРИШЋЕЊА АУТОМОБИЛА

- У аутомобилу увек држати средство за дезинфекцију (најбоље 70% алкохол), папирне марамице или убрус;
- По уласку у аутомобил, испрскати руке и обућу средством за дезинфекцију;
- Пре изласка из аутомобила (по завршетку вожње) поново алкохолом испрскати руке, управљач, мењач и кључ од аутомобила;
- Након изласка из аутомобила, испрскати алкохолом аутомобилско седиште;
- У аутомобилу избегавати седење један поред другог, већ један иза другог, најбоље дијагонално;
- Препорука је да се у аутомобилу превозе највише две особе.

12. ХИГИЈЕНСКЕ МЕРЕ ПРИЛИКОМ РАДА СА ПАПИРНИМ ДОКУМЕНТИМА

- У току рада са папирном документацијом обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске;
- Поставити засебан радни сто/пулт за пријем/отпрему документације;
- Пријем документације вршити тако да лице које доноси документацију исту одложи на радни сто/пулт, након тога преузети документацију водећи рачуна да се увек одржава минимална дистанца између 2 лица од 2 м;

- Код потписивања пријема докумената захтевати од лица којем је потребно потписати одређени документ да одржава дистанцу од најмање 2 м;
- Водити рачуна да за столом/пултом буде увек највише једна особа у исто време;
- Потписивање, као и држање документа се врши уз коришћење заштитних рукавица и заштитне маске;
- Запослени и посетиоци не смеју користити исту оловку за потписивање докумената;
- Отварање пристиглих паковања/коверти вршити за столом намењеном за манипулацију документацијом;
- Коверат/амбалажу уколико није потребна, бацити у канту са осталим отпадом.

13. ПОСТУПАК ПРАЊА РУКУ КОД РЕСПИРАТОРНИХ ИНФЕКЦИЈА

14. ЗАШТИТНЕ РУКАВИЦЕ

- Защитне рукавице штите од директног контакта са прљавим и инфицираним по вршинама само ако се правилно користе;
- Ако са њима додирујете контаминиране површине, а затим телефон, хемијску оловку, своје одело, лице, онда оне не могу да спрече пренос инфекције;
- Рукавицама преносите инфекцију на све површине које додирујете;
- Отварајте врата ако је могуће без додира ваке (лактом), врата гурните телом, ногом, светло палите лактом, надлактицом;
- Свако смањење контакта даје шансу да се смањи пренос инфекције.

15. ЗАШТИТНЕ МАСКЕ

- Заштитне маске морају да носе сви који остварују блиски контакт са другим особама;
- Није свака респираторна инфекција изазвана корона вирусом, али свако слабљење имунитета за некога може бити кобно;
- Заштитне маске штите од директног удисања инфективног агенса само ако их правилно користите;
- Једна маска се може користити само док се не овлажи;
- Маска која се скине више се не може враћати на лице и поново користити, осим платнене која се може опрати откувавањем;
- Заштитна маска се не сме одлагати на радне површине, у џеп, остављати да виси око врата. Тако и сама постаје извор инфекције.

16. ХИГИЈЕНА ТОАЛЕТА

- Тоалети се морају више пута у току смене чистити и дезинфекцијати уз употребу средстава за дезинфекцију;
- У тоалетима су обезбеђени лавабои са хигијенски исправном водом, као и средства за прање руку и папирни убруси за брисање;
- У сваку канту се морају поставити кесе;
- Кесе се не смеју препуњавати и морају се редовно мењати;
- Кесе које се бацају се морају везати и одложити у контејнер са комуналним отпадом;
- Забрањено је коришћење заједничких крпа и пешкира;
- Користити папирне убрусе за брисање руку, искоришћење убрусе одмах одложити у корпу.

17. ЗАШТИТА ОД ПРЕНОСА ИНФЕКЦИЈЕ ДИРЕКТНИМ КОНТАКТОМ

- Забрањено је руковање, грљење и љубљење при сусретима;
- Сведите физички контакт са свима на минимум;
- Не додирујте нос, очи, уста, лице пре него што добро оперете руке;
- Не користите платнене марамице за брисање носа;
- Не остављајте папирне марамице на сто и друге радне површине;
- Увек када је потребно руковати чврстим предметима и амбалажом, дезинфекцијати их 70% алкохолом

Правилно поступање са искоришћеним средствима за личну заштиту:

- Употребљене маске и рукавице, као и искоришћене убрuse који се користе за дезинфекцију радних површина бацати у посебну кесу за ову врсту отпада која се налази на одвојеном месту;

Употребљене визире/наочаре (уколико се користе) дезинфекцијати на следећи начин:

- Испрскати све површине визира 70% алкохолом уз помоћ боце са распршивачем;
- Пребрисати папирним убрусом или оставити да се осуши;
- Сваки запослени дезинфекције визир на почетку и на крају своје смене;
- Обавезно опрати руке на крају процеса дезинфекције.

Правилна дезинфекција радних површина обухвата следеће поступке:

- 70% алкохол је прва препорука за дезинфекцију свих површина;
- Испрскати површине и пребрисати их папирним убрусом или оставити површину да се осуши;
- Алкохол користити за дезинфекцију свих површина са којима су запослени највише у контакту;
- За време дезинфекција површина користити заштитне рукавице;
- На овај начин најбоље чувамо своје здравље и одржавамо неопходну хигијену.

18. РЕАГОВАЊЕ У СЛУЧАЈУ СУМЊЕ ДА ЈЕ ЗАПОСЛЕНИ/СТУДЕНТ ЗАРАЖЕН COVIDOM-19

Појавом првих симптома потребно је:

- Уколико приметите било који симптом болести контактирати број телефона дома здравља/епидемиолога;
- Консултовати лекара, телефонски или одласком у најближу амбуланту;
- Ограничити контакт са здравим особама (*самоизолација*);
- Спречити ширење капљица респираторног тракта приликом кијања и кашљања (користити марамицу за једнократну употребу, односно кијање у надлактицу);
- Не долазити на Факултет уколико се јаве типични симптоми као што су грозница, кашаљ или потешкоће са дисањем;

Ако сумњате да сте заражени вирусом, о томе одмах обавестите:

- Факултет/непосредног руководиоца;
- Све особе са којима сте комуницирали;
- Лекара/дежурног епидемиолога.

19. ЗАДУЖЕЊЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ И КОНТРОЛУ СПРОВОЂЕЊА ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА И АКТИВНОСТИ

Проверу ефикасности примене мера безбедности и здравља запослених на раду врши лице за безбедност и здравље на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду у сарадњи са послодавцем планира, спроводи и подстиче примену превентивних мера, а нарочито:

- учествује у изради плана примене мера;
- припрема писана упутства и инструкције за безбедан и здрав рад у циљу заштите здравља запослених од епидемије заразне болести;
- контролише примему мера које су утврђене у плану примене мера који доноси послодавац;
- врши контролу коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- сарађује са државним органима и даје потребна обавештења о примени превентивних мера безбедности и здравља на раду.

20. СПИСАК УСТАНОВА И ДЕЖУРНИХ ТЕЛЕФОНА ЗА БЛИЖЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ СА COVID 19

Код првих симптома, одмах уђите у поступак самоизолације, јавите се изабраном лекару/ епидемиологу надлежног института/завода за јавно здравље, контакт телефон за све информације о COVID 19 је: 028/498-275; 064/8252-820 - Завод за јавно здравље Косовска Митровица, ул. Анри Динана 66, Косовска Митровица

Овај План примене мера је саставни део Акта о процени ризика Факултета уметности Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Са садржином овог Плана неопходно је упознати све запослене, радно ангажоване и студенте Факултета уметности на начин који ће им омогућити његову доследну примену.

